

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyten: vidéken:
1. hóra 2 K. 1. hóra 2.0 K.
1. évre 24 K. 1. évre 31 K.

Szerkesztőség és kiadóhely: Székesfehérvár, I. Telefon 268.

Feladás szerkesztő: Hajós József.

Iskolászéki ülés.

Lepánk legutóbbi számában röviden hírt adtunk arról, hogy az iskolászek Csendes Géza és Eniesz Ferenc tanítókat igazgató tanítókká választotta. A különféle érdekes mozzanatokban bővelebből álló részletesebben a következőkben referálunk:

Elnökök: Kuthy József dr., a választás alatt: Gyórfy József kir. tanfelügyelő.

Sólyom Lajos igazgató tanító 47 évig működött mint tanító, ebből 39 évet városunkban töltött, most nyugalomba vonulván, az iskolászeknek mély hálaát fejezve ki, búcsút mond. Kuthy József dr. a legmelegebb elismeréssel szól Sólyom harmonikus működéséről, a melyben a tanító, az ember, a hazafi tudásával és valláosságával diszere vált államának. Működése alatt a legnagyobb melegegészt, a város háliját, és köszönetét fejezi ki. (Eljelenés.)

Szeib István elhalálozása folytán a Havranek-uti iskola igazgatói állása is megüresedett, a kft. állásra pályázók: Csendes Géza, Csipkés Gyula, Kapitány Lajos, Katerinka István, Kniesz Ferenc és Szölösy Márton. A határon levőket is pályázóknak tekintette, még a következők voltak jelöltek: Angeli

András, Herder István, Jávör

András, Jávör István, Káray László, Szabó István, Vitéz Károly. A szavazatok összeszámolása után Csendes Géza 17 és Kniesz Ferenc 16 szavazattal megválasztottak. Katerinka István 14, Csipkés Gyula 2 szavazatot kapott. Lambert Vilmos, a Deák Ferenc utcai iskola igazgatója a Havranek-uti iskolához, Auerbach Gábor pedig a Tóvárosi iskolához való áthelyezését kérte. Az iskolászek Lambert Vilmost a Havranek uti, Csendes Gézát a Deák Ferenc utcai és Kniesz Ferencet a Széchényi utcai iskola igazgatói teendővel bízták meg.

Mátrai Rudolf főgimnáziumi igazgatót egyhangú lelkesedéssel az iskolászek alelnökévé választotta. Az alelnöki állás Hübner Károly elhalálozásával üresedett meg.

Az állam a tanítóknak ruhasegélyt ad 1200 koronától lefelé. Ebben még a segédtanítókat is részesíti, ha azok a jövő tanévben is alkalmazást kapnak. Az iskolászek kéri a közgyűlést, hogy a ruhasegély egyenlőtlenségét tegye egységesé.

Velinszky László tanítót a

miniszter elhíotta a jövő néjének szerkesztéséről, az iskolászek élnek derűlátással vette tudomásul a „szegényes fővörök” elbukását.

Következett az iskolászek igazgalmas tárgyalása Gyórfy József kir. tanfelügyelő megjegyzései fölött.

1) A legutóbbi iskolászéki ülés jegyzőkönyvére a kir. tanfelügyelő különböző megjegyzéseket tett, amit az iskolászek a saját melegegészt megóvásért szóvá akarták tenni.

A tanfelügyelő előadott az ellen, hogy az iskolászek határozatai a lapokban megjelentek. Erre az iskolászek azt jegyezték meg, hogy nyilvános közgyűléseket nem szoktak tartani, azonban az úlék nyilvánosak lévén, a saját tudomás szerzésük nélkül. Az iskolászek a sajátjoktól a jogát nemcsak nem helyteleníti, sőt a közönség érdekében valónak tartja. (A Fejérmegyei Napló, mint sajtóorgánium, a maga részéről is kijelenti hogy ezzel a joggal a jövőben is élni fog.)

2) A tanfelügyelő tudomásra hozta az iskolászeknek, hogy az iskolászek határozatait csak akkor lépnek érvénybe, ha az azokat jóváhagyja. Az iskolászek a törvényes idő lejártá előtt nem szokta elválni lépni határozatait, a tanfelügyelőnek csak határozási jogát ismert el, de nem a jóváhagyási hatáskört. Az iskolászek határozatait magfőiskolászek határozataik, de gyűléseiken, nem a tanfelügyelőnek.

3) A kir. tanfelügyelő azt kérte a legutóbbi iskolászéki ülésen, hogy rendeljen ki melléje a szűnőidő-folyamára három tanítót, hogy azok az irodai teendőket végezzék. Az iskolászek erre azt felelte, hogy a tanítók szűnőidői pihenése fölött nincs módjában rendelkezni. Erre a tanfelügyelő azt felelte, hogy a tanítók kirendeltségére a polgármesterrel egyetértőleg nesi joga van a háboru alatt, lévén ok közigazgatási hatóság, a mi még a laikusok előtt is ismeretes, hiszen mindenki tudja, hogy a közigazgatási bizottság előtt ő szokott referálni. Az iskolászek erre újlag hangsúlyozta, hogy a tanítók szűnőidői pihenése fölött nincs joga rendelkezni. A tanítók kirendelhetők fontos állami ténykedések végrehajtására, amilyen pl. a rekvirálás. A tanfelügyelői irodai teendőket elvégzése azonban a tanfelügyelő munkaköre, tessék munkatársakat keresni, bizonyára tálni is fog, de az iskolászek törvénytelenségre nem adhatja oda magát.

A mi pedig a tanfelügyelő

Közigazgatási hatóságot illeti, nem szükséges az iskolászek tudomására hozni. Ezzel azonban nem jár olyan hatáskör, mint a minőségét a kir. tanfelügyelő gondol. A királyi ügyész is közigazgatási hatóság referál is a közigazgatási bizottság előtt s még sincs jogában, de nem is jut eszébe, hogy a városi tanítónöket szűnőidői pihenésük idején a rabok fehércemájének renebehozására berendelje. Az állam- és közigazgatási bizottság referál is, de nem rendelheti be a tanítókat a sertések feltüszkésítésére. Az ilyen kifejezéseket pedig: még a laikusok előtt is ismeretes, az iskolászek egyenesen visszautasítja, Kuthy József dr. t. kir. főigazgató, elnök megjegyzi, hogy az iskolászek legnagyobb része egyetemet végzett urlemberekből áll, akik képzettség tekintetéből is magasabban állnak a tanfelügyelőnél, de az iskolászek egész plenuma méltósága tudatában tiltkozik az ilyen hang ellen. Ő maga nyolc miniszter idejében szolgált állásában, de vele soha senki ilyen hangot nem alkalmazott. Ha ez megismétlődne, inkább lemondana állásáról, de annak jogságát el nem ismerne. Az iskolászek Nagy Ignác felszólalása után egyhangú elhatározással szolidaritást vállalt Kuthy József dr. iskolászéki elnökkel és leghatározottabban kijelentette, hogy elégteltet ker és azt az érintkezési módot várja el, amire a kir. tanfelügyelő választási elnöki megnyitójában reflektált, hogy a két hatóság egy más kölcsönösen megértőleg támogatni fogja.

Az épülő szeszgyár telepengedélyezése.

Ismét egy nagy lépéssel jutott előbbre a Székesfehérvári Körponyi Szeszfőző Szövetkezeti szeszgyára. Szombaton d. u. 3 órákor ugyanis dr. Zavaros Aladár főispány elnöklése mellett a szövetkezetnek a Say téglagyár mellett levő telkén helyszíni tárgyalás volt. Ezen ügy az összes hatósági kiküldöttek, mint az érdekelteket vasuti rendszert meghízatal a szövetkezet igazgatási és fel. biz. tanjai és a felelősségteljesek jelennek meg.

Mint hogy pedig sem a hatóság, sem a vasutak kiküldöttei, sem a stamszedok nem tettek semmiféle kifogást a gyár megépítése ellen, a rendőrkapitány-ság a telepengedélyt meg is adta.

Ezzel a tényvel lehetővé vált, hogy a szövetkezet gyára még a nyár folyamán megépüljön. Örömmel halljuk, hogy az összes tervek készen vannak, a szükséges anyagokat is megszerelte, sőt részben már oda is hordatta a rendezőket, úgy hogy ősszel már vigan füstöl a gyár kéménye.

Itt említtük meg, hogy a gyár telkére bevezetendő vasut engedélyezése érdekében is megfőrténtek a kezdő lépések; sőt a vasutak üzletvezetőségével is tárgyalta már a szövetkezet igazgatósága a vidéken (hat község vasuti állomásán) készítenő cementvermek elhelyezése tárgyában. Úgy tervezik ugyanis hogy a tőrkölyt mindjárt a szűrtel alkalmazással összegyűjtik a termelőktől.

Nagy megnyugvással veszünk

mindezekről hírt, nemcsak azért mert egy életrevaló intézmény nagy reményekre jogosít, modern gyárának megépítéséről van szó; hanem azért is, mert magunk is jól tudjuk, hogy mily rengeteg sok atadályon kellett a szövetkezet igazgatóságának keresztülütnie, amíg idáig jutott.

Most legutóbb is egy rekviráló megbízott tulbuzgós és tudatlansága olyan kelemen szeszkezetek a szövetkezetnek szűnőidőjében kirendeltek voltak.

Az történt t. i. hogy a rezanyagot, amit a pénzügyminiszterium a p. u. igazgatóság a szövetkezetnek az építendő gyár gépalkatrészeinek céljaira átadott, a vasutára szállítás közben a helybeli rézrékviráló biztos joftalanul lofozta.

Igaz, hogy a szövetkezetnek három heten belül sikerült a hatóságok sürgős feltérjesztésének elintzését úgy a pénzügy mint a honvédelmi és hadügyi miniszteriumokban kistűrgelmie és a rezet visszakapnia; de a gyár berendezése igy is lényegesen időhatádkot szenvedett.

Mindezt pedig csak annak megvilágítására mondjuk el, hogy milyen emberfőltői munkát kell végénie a szövetkezet igazgatóságának; egyúttal pedig azért is, hogy ennek a szilárd elhatározásu testületnek kitartását és nemes önzetlenségét tisztelni tanuljuk, és annál jobban bízzunk a nagy célok megvalósítására alakult szövetkezetnek és épülő gyárának jövőjében!

Az új liszt

tipusait és áráit most állapította meg a kormány. 87 százalékra kell a búzát kiőrölni és ebből 16 százalék finom, 24 főző és 47 százalék kenyérlisztet kell előállítani — mondja a hivatalos lap már idézett száma. A lisztünk tehát semmiképen sem lesz jobb mint az ideiglenes, mint hogy abból 86 százalékot örölteki és a kenyérliszt ellen mégis általános volt a panasza. A háziasszonyok nem tudták kenyéret sütni belőle, a pékek kenyéret csak a legedzettebb gyomru emberek fogyaszthatták. A főzőliszt tűrhető volt, de a finom tézta liszt már szintén nem igen akart megfelelni a jelzőjének. Mindezek a panaszok elcsitultak azonban mindannyiszor, ha a fejadagok leszállításának vagy a kukoricás kenyér réme kísértett.

A gazdasági ki-estendő vége felé reménykedő főházkodással néztünk mindig az új elé. Az idén azonban már okultunk az előző tapasztalatokon. Nem szabad illúziókba ringatnunk magunkat, hogy ne csalódhassunk. Amennyiben a termés esetleg jobb is a tavalyinál, rosszabb a helyzetünk a ruhával és cipővel való ellátás terén. Amennyiben pedig a termés jobb lesz, ezzel szövetésgeink vizsgálathatjuk magukat, mert az ő élelmiszérük fog némi javulást mutatni. A mi fejadagjaink változatlanul maradnak, ellenben többet fizetünk értük.

A liszt drágulását már sejtettük a dupla prémiummal 90 koronáig feleserevedett búza árából. De mint hogy a gabonaprémiám csak a sárkány szű-

ségletek kielégítését célozza és így a termék összességéhez képest csak lényegtelen kontingenst jelent, megmaradhatunk számításainknál a 60 koronás alapárón. Ezzel szemben a közvetlen fogyasztás előjait szolgáló forgalmon kívüli is már közel 97 koronát kell fizetni az egy métermazsa gabonából előállított lisztért és korpáért, ami a Haditerménynek és malmainak busás keresetet hoz. A finom liszt ára métermázsánknál majdnem 300 korona, a háziasszony azonban legalább 3 K 40 fillért fog fizetni kilójáért. A nagyban 80 koronáért vásárolható főzőliszt kicsinyben drágább lesz egy koronánál. Az 50 koronás kenyérliszt pedig, amire a pékhöz ér, szintén átlépi a 70 fillért a mai 60 filléres ár helyett. Erre vezet, amikor egy métermazsa búzából 50.41 K áru finom, 19.20 K áru főző és 23.50 K áru kenyérlisztet állítanak elő.

Mindezesetre meg fog ugyan nyilvánulni az a tendencia, hogy az emelkedés a kenyérnél legyen a legcsekélyebb és a finomliszt vásárlói fizessék meg a differenciát. Mindamellett így sem lesz elérhető a kenyér árának 6-8 fillérrel való emelése. Jobban megdrágul a rántani való és közel tízszeresére emelkedik a finom liszt ára, pedig hát elvégre még a legszegényebb ember sem törölheti étlapjáról a tézta-t, mert akkor már igazán nem tudja, hogy mit egyék. Ha a kenyér drágul, minden drágul. Ez pedig igen szomorú perspektívát nyit a jövőre.

Miért nincs női ruha?

A ruhadrágaság annak volt a természetes következménye, hogy a házasnép a gyapjú és pamutszövetek, kötött és szövött árujára röhötte a kezét. A polgárság részére csak az a csekély készlet maradt meg, amit a katonai intézőség meghagyott. Azonban tudvalevő dolog, hogy női ruhák nemcsak a fontellított anyagokból készülnek, hanem grenadin, batist és voite anyagokból is, amelyeket a hadsereg nem foglalt le. Hogy mégis napról-napra növekszik a drágaság ezen anyagoknál is, annak az oka a láncbűköralizmus volt.

Svájcból ugyanis korlátlanul kihozhattunk volna a jelzett cikkek közül olyanokat, amelyek 15 százalékos arányban olcsóvá vannak, még pedig olcsó árban, ha a mi hatóságaink meg sem akadályozták, csak egy évvel tovább elhúzták a körvény éhitézését között, pedig Ausztria 40,000,000 korona értékű árut importált a monarchia számára. És volt ez az áru, amelyre a svájci szövetet 40 koronáért adta mé-

haszonnal.

Most, hogy megalakult a Népruházati Bizottság, kezdte sürgetni a behozatali engedélyt és azon elvi álláspontra helyezkedett, hogy a behozatali mindenkor kedvezően fogja véleményezni. Csak hogy megkésített egy kicsit, mint ahogy mindig mindenütt és mindennel megszoktunk mi késmi. Ugy áll ugyanis a dolog, hogy április hó 1-től kezdve betiltotta Svájc a további exportot, illetve úgy szigorítja hogy csak a 30 százalékos himzésű anyagok jöhetnek ki. Ezek meg drága, luxus cikkek, amire nincs szükségünk, vagy legalább is, ami nélkül jól megvagyunk.

Ez csak egy kikapott példa a sok közül, de elég annak a bizonyítá-ára, hogy meggyőződ-jünk arról, mennyire éhíthetle-nek vagyunk. Pérsze bürokratizmussal háboruban nem lehet kormányozni. Ott gyorsan mozgó agvak kellene, nem pedig copfokon nyargaló tisztviselők.

A Wekerle-kormánytól várjuk e téren is az orvoslást. Reméljük hogy nem csalatkozunk.

A Pesti Hírlap.

Bodó aláírásával egy cikket közölt, a melyben egy liga alapításával foglalkozik. Ennek a ligának az volna a hivatása, hogy kiverkedje a katolikus papok házassóságát. Lebeszélje azokat, a kik papok akarnak lenni és addig ostromolja a római pápát, míg minden papnak felesége lesz.

Hm! Először is Bodóékkal végezzünk. Talán nem annyira Bodó, mint inkább Bodóné vagy még közelebbről: Bodó Izidorné. Tudnillik mi is, mások is szövétték a Pesti Hírlap frontját, hogy akkor, a mikor a keresztény fiúk és völégények szárai és ezrei haltak hősi halált a Piavénán, akkor a Pesti Hírlap százával közölte azoknak a zsidó völégényeknek névsorát, akik a harctéri halál ridég völégénysege helyett a hájos Rizáknak és Regináknak esküdtek örök hűséget. Bodónének — úgy látjuk — ez nagyon fájt s ennek okáért hirtelen másról beszélt, mikor a bor árát kéri.

Vagy talán sokan vannak még olyan Rizák és Reginák, a kik nem kerünek tököto alá és ezeken akar segíteni Bodóné asszonyság? Először is kételkedünk, hogy Bodóék völégényi gárdája a harctéren jelentősen megfogvott volna és ezt a hiányt csak a katolikus pápokból lehetne pótolni. Másrészt pedig, ha éppen nősihűnének a katolikus papok, Bodóné legyen nyugodt, és ezzen szövegét gódnének — mennyiszony után s — nem Bodóné könyhájában.

Mindenki tudja, hogy a papnőtlenségnek is megvannak a maga hátrányai és sötét árnyéka. A mint minden emberi dolog után ott kullog a a gyarlóság, nyomoruság mint a vonított sánta kutya. A házasságban élőknek is megvan a maguk nehézségük, a maguk baja, pláne ha a Pesti Hírlap tárcarovatát olvassa az ember, vagy mondjuk így: ha az ember a házasságokat csak a Pesti Hírlap tárcából és regényeiből ismerné, arra a gondolatra kellene jutni, hogy a házasság intézményét legokosabban el kellene törölni, mert a Pesti Hírlap recipéje szerint a házasság egyszerűen csak csúfúság.

A papok nőtlenségének ügyét hagyja csak a Pesti Hírlap a római pápára meg a püspökökre, s azok reméljük — szintén tudják — még a Pesti Hírlap nélkül is, — hogy

mi a kötelességük, s ha fenntartják a coelibátust a létező bajok mellett is — tudják, hogy miért tartják fenn.

Azonban ha a Pesti Hírlap mindenkép házasságban utazik, miért nem házassítja meg az agglégények még meg nem rogygiant térédi legióit. Agglégény legalább százszor vagy ezerszer annyi van Magyarországon, mint pap. Tehát a boldogítást kezdje először inkább rajtuk. Aztán csináljon propagandát a házasság tisztaságának és ne iparkodjék minden leányt és asszonyt arra tanítani a tárcarovatban, hogy semmi sem természetesebb és magától érthető, mint ha az asszony megcsalja az urát, a férj pedig a feleséget!

Végül: a ki pap pályára akar lépni, bizonyára keres a lelke számára ihletet. A forrás azonban valószínűleg nem a Pesti Hírlap hasábjában hanem valamelyik kongregációban vagy valahol a lelke rejtekében, az örökkévalóság szemléletében keresi és találja. De aligha kér tanácsot Bodótól, akár Bodónétól, a ki másról beszél mikor a bor árát kéri.

Hogy is mondta?

„Mindaddig, míg mi zsidók a saját hatalmunkba nem kerüjük, hiábavál minden erőlködéstünk. Haszatlan alapítás-egyesületeket, hiába úzérkedünk nagy kölcsönökkel... amíg kezünkben nincs a saját, hogy vele a keresztény társadalmat elbódítsuk, semmi sem urálunk csak a képzelet szüleménye.”

Igy mondta ezt Montefiore Mózes 1840-ben. És igazza volt. A tények igazolták szavait. Tanuljunk tőle. Mig nem lesz versenyképes elterjedt ker. Sajtónk, addig hiába várjuk, hogy a közvéleményt a ker. szellem hassa. At s csak tehetősebb sopánkodhatunk továbbra is, hogy az igazság helyett a revvasz s önző ügyeskedés érvényesül; a közérdeket a magánérdek szorítja háttérbe, a nemzeti érzés helyett a nemzetközi-ség vezet, a ker. élvek helyébe a modern utilitarista felfogás lép, s idegenek leszünk saját otthonunkban.

Nem hatalomra törekszünk csak a minket joggal megillető befolyásra a közéletben, a politikai és társadalmi életben erre törekedni kötelességünk ha azt nem akarjuk, hogy elliporjanak bennünket!

Érdeklődésük sajónkat ne csak előfizetéssel, vagy anyagi eszközökkel, hanem szellemi támogatással. Szellemi képességeinket is bővebbé, továbbfejlesztésére a ker. sajtónak, tegyük ezt ambícióval, lelkesedéssel, öntudatosan. Nem a belmunkatársi intenzív munkára gondoltunk ezáltal hanem a levelező rövid riportjára akarjuk a figyelmet felhívni, mellyel nagy szolgálatot tehetünk a megyei vagy országos kath. sajtó ügyének. Minden községben történik évente egyszer-másszor valamely, ami szélesebb körű érdeklődésre is számíthat; ezért igen fontos nemcsak az irányítás a lapnál, hanem a hirdás is; ezért „újság” a lap, s az olvasó tudni akarja mi az újság a városban, megyében országban stb. Azt gondolnánk, hogy legáltalában is minden kath. pap más-hivatásból munkatárs, levelezője, a kath. sajtónak. Így

lesz elevenné, színessé, élet- és versenyképessé a kath. sajtó, s nem lesz eszeleg kénytelen kiállói mai lapokból a híreket, vagy megévesse közölni azokat. Minél több a hír és pedig az érdekes, annál élénkebb a lap, annál inkább számíthat tömeges terjesztésre. — Törekedjünk tehát első rendű hírszolgálatra szert tenni, hogy a lap színvonalát emeljük. Így fogjuk bekapcsolni a nagy tömegeket a kath. érzés- és gondolkodás világába.

Ha a vasat bekapcsoljuk a vilámos áramkörbe, úgy az meleggé, izzóvá, fénylővé válik. A rúd, szűrő, közömbös ker. tömegekbe, vagy a váltásilag indifferens intelligenciába ha csak úgy tudjuk a ker. érzést és gondolkodást átplantálni, ha érintkezésbe hozzuk őket a sajtó révén a ker. élet és világnézet eleven és életerő áramával.

— y —

HIREK.

— A Ferencesek búcsúünnepé:

Augusztus 2-án, pénteken lesz a Ferencesek templomának búcsúünnepé. Mivel ez évben ezen búcsúünnep a hónap első péntekjére esik, a Jézus szent Szíve társulatának miséje reggel 7 órakor lesz 8 órákor szentbeszéd, melyet Páp Lajos pazmándi plebános tart, utána ünnepélyes szentmise, melynek bemutatására a rend dr. Klauer György székesgyházi ólvásó apatkononokot kérte föl. A búcsút a hívek előző nap délutáni 2 órától fogva az ünnep esti litániájáig a szokásos fölételekkel nyerhetik el, önmaguk lelkeért együtt, a megholt hivatott anyanyiszor, ahányszor fentjelzett idő alatt a templomot meglátogatják.

— Sertésvágás lesz még e héten. Szombaton fogják a sertések húsát és szalonnáját kiadósítani. A reggeli órákban először a húst fogják kímélni és csak azután kerül a zsírjegyek beváltására a sor. A zsírjegyek beváltása csak korlátozott mértékben fog meg történni, háztartásonként csak egy-egy zsírjegyre való szalonnát fog kímélni. A hus ára 11 kor. 60 fillér, a haj 11 kor., szalonna pedig 10 kor. 60 fill. Következő henteseknél lesz kapható sertés-hús és szalonna: Vincz József, Jankovits István, Köszegi Gyula, Schmittner László, 17. honv. bolt. Kérdezők fogy. szövetkezet, Havas József, Pórkárolyné, Kovács Ferenc, Szigény Marichica, Kovács Ferenc Palotai u. Friderik Antal.

— Bérkocsisok küldöttsége járt ma d. e. dr. Kerekes Lajos h. polgármesternek kérték a h. polgármestert, járjon közbe, hogy maximális áron juthassanak takarmányhoz. Együttal kérték a tartás felemelését is. A h. polgármester megígerte, hogy kívánságukat jóakarattal elbírálásban fogja részesíteni.

— Zászló. Erőszakosk. A városi bizottság a miniszterium az öszi buza csávasáshoz rézgálicot fog kiosztani, a kiosztást csak a költségbi bizottságot ellenében a szőlőpermetezés befejeztével fogja megkezdeni.

— Hirtelen halál. Borzas József 82 éves, disznóhajcsár, Széchenyi utca 105. sz. a. lakos az éjszaka hirtelen elhalt. A házbeliek ma reggel halva találták az udvaron, miről értesítettek a rendőrséget. Szokásos bizottság küldte a helyszínre, megállapította, hogy bűntény esete nem forog fenn, halálát szívizérféledés idézte elő.

— Zsebtolvajlás az állomáson. Csapodi Ferenc nyug. jegyző Selyem-utca 23. sz. a. lakos tegnap Siófok felé akart utazni s a negyed 11 órakor induló személyvonatra akart felszállani. Felszállás közben két ur közé került, kik erősen tojongtak, később vette csak észre, hogy eltűnt ördja, lánc, és a pénztárcája, szerencsére nem nagyobb összeg pénzrel. Zsebtolvajok után nyomoz a rendőrség.

— A rácalmási gyermek-kongregáció sikerült műkedvelői előadást tartott július 28-án, a kath. kor nyagtermében. Eleven, színes alakításokkal és bátorságukkal különösen remekeltek és sok tapsot nyertek a következők: Csapó József, Szénás László, Rézmány Béla, Soós Emma, Hofgárt Jani, Goda Laci, Kovács Kálmán, Pillér Iren és Szabó Erzsike. — Horváth László és Almási Hanna kisasszonyok a nők Mária kongregációjának két buzgó tagja, fáradhatlanul segédkeztek az előkészítés munkájában, az előadás sikerében nekik nagy részük van. Az előadás tiszta hasznát 300 koronát az Alkotmány utján a „Pro juventute catholica” céljaira küldte be a rendezőség. Azoknak, kik felül fizettek az uton is halás köszönetet mond a rendezőség.

— Izléstelenség egy honvéd-újságban. A „Szatmári Honvéd” c. lapban, mely a 12. honvédszolgálatot vezeti, katonalápos szokatlan idétlenség virágzik. A lap július 15-iki számában humoros pályázat van egy 100 koronás ösztöndíjra. Nem érdekel bennünket az, hogy a pályázat tele van fűzdelve oly viccekkel, amelyeknek olvastára pesti mondás szerint „kinyílik az ember zsebében a bicska.” Több ennél, hogy többek között ilyen kitétel van a pályázatban: „Eldnyben részesülnek a nyugalmazott nyugdíjas római pápák gyermekei...” Tiltakozunk, hogy honvédszolgálatban ilyen bornitt hangon lehessen imit az egyház fejeiről s felhívjuk a lap szerkesztőjére a honvédelmi miniszter ur figyelmét. A lap izraelita szerkesztője: Engländer Viktor ugyanis nem tudni minő módon volt kinevezhető szerkesztői érdemek alapján zászlósának pedig még a hadtápkörlet határát sem látta ugyanakkor, a midőn ugyanezen ezrednél önkéntesen: evnél tovább tartó harctéri olasz fronton töltött szolgálat után sem tudnak tisztjelöltek lenni. Az idők jele ez is.

— A Köz- és Magántisztviselők székesfehérvári foglászati szövetkezte f. hó 28-án tartotta meg 1918. évi közgyűlését, melyen

Magántisztviselők és közalkalmazottak részéről: Molnár Géza, a Buda-pesti megyei és székesfehérvári kisgazdák értekesítő és foglászati szövetkezetének ügyvezetőjét igazgatóság tagokká, a költségbi bizottságot pedig újból megválasztották. Kimondotta a közgyűlés, hogy az egyenlő, egyszerre és teljesen befejezett üzletreszek után 5 százalékat kamatot fizet, 3000 koronát a a tisztviselők megjutalmazására fordít, 5409 K. 65 fillért pedig a tartalékalaphoz csatol. Kamatot a szövetkezet iródehelyiségében bármikor ávehetők.

— Tyuklopások. Budai Nándorné ligetsői lakos udvarán levő bezárt kretrecből éjszaka 8 csirkét loptak el. Németh Józsefne Gyűmölcs utca 9. sz. alatti lakos udvarából pedig szintén az éjszaka 8 libát loptak el. Az ismeretlen tetteseket keresi a rendőrség.

— Megbűntett ádrágitók. Budai Mihályné Selyem utca 46. sz. a. lakos tojásokat árusított meg nem engedhető magas áron. Feljelentették tegnap illetékes felet dr. Zavaros aladár tb. főkapitány s ádrágitásért 50 kor. pénzbüntetéssel sújtotta s 52 drb tojás elközbását mondotta ki.

A lángszóró

Armin.

Van Ausztriában egy Krems nevű hely, amelynek híré csak azóta hallom, mióta községünk hős fia (a la Egyenlőség!) Armin ur oda vezényeltetett. A mi Arminunké: körülbelül 2-3 év előtt vezényelték oda; s azóta nagy ambícióval tanulja a lángszórást, amely tudomány előtt különben levozem a kalapot, már csak azért is, mert egy tudomány, amit 2 év alatt sem lehet meg tanulni egy kiválasztott lángszóró talentumnak; az valóban magas tudomány lehet.

No de valahogy meg ne sértésük magát a mesterséget: a lángszóró maradjon csak a mi Arminunké, s ne kerüljön

halképpen abba a közönséges hősi gallériába akarok átjártani, minden rosszmájúság nélkül.

Arminunk ama nap óta mióta lángszóró lett: egy valószínűs modern áhaszerűssé vált. A vonatban több időt pazarol el, mint amennyit a haza védelmének ügyére áldoz. Nyilvánvaló lett, hogy községünk kereskedelmégre Arminunk nélkül önkremenne; s így történt aztán, hogy — bár békeidején Arminunk kizárólag koporsót árult. — Ismeretlen mecénások jóvoltából Armin ur azt a pár ezer méter rongyot, amit a háboru elején 16 fillérével szedett össze, sajátkezűleg szőzza a bányánál dolgozó munkásszónnyok és lányok nyakába 30 koronájával. Armin ur 2-3 év óta a hadügyet és kereskedelmégre egy kombinálja, hogy idehaza áldoz a kereskedelmégre egy hónapot, aztán átrobbog Kremsbe egy-két napra a hadügyek ellátására; ismét vissza jön 5-6 hétre, megint Kremsbe robog egy hétre, hogy annál gyorsabban robogjon haza a konvencionális 2-3-4

hétre. Így aztán Arminunk a hazát is megvédi Kremsben, a városi forgalmat is fellendíti a monarchia testvérállamai között és idehaza is elvégzi a paraszton a háborus érzéseit. Én ugyan valami áldott lelki eszét örömeit sejtik a hadügyek ama böcs latékedéseit mögött, de azért nem mellőzhetem ami esztétikum lássz. gezését sem, hogy Arminunk, bármily dazadó tarisznyával meg is ha két nap múlva jön is vissza, a tarisznya mindig árván és őrösen lötyög Armin ur oldalán, jóllehet házi füstölt szalonnával van mindig megpakolva, amit Armin ur egy csöppet sem szív, de az őrmester urak — állítólag — nagyon szeretik. Ez az Armin ur magas véleménye, aki úgy látszik hős lángszóró működése mellett az önmegőzés is nagyon fontos.

De hát könnyű a mi Arminunknak, tisztelet Szerkesztő ur. Egy méter rongyért, ami neki 16 fillérbe van, kap a paraszttól egy-két kiló jó hizi szalonnát és így Armin urnak módjában van a hazát megmenteni, anélkül, hogy súlyos háborus ezreselhez nyulna.

Különbön, ahogy e sorokat írom, Armin ur itt cigarettázik az irodám előtt, tegnap jött haza Kremsből; egy hete ment el. Azt hiszem 2 év óta ez a harmadéadik háromhetes szabadsága. Egy azonban bizonyos, tisztelt Szerkesztő ur, hogy Armin ur így is lángot szór! Idehaza.

Sajódvölgyi.

— Napközi otthon. A Mantz kisdédővi napközi otthonba dr. Riffer Géza, dr. Molnár József és dr. Gerber Károly felülvizsgálása után vasárnap vették fel a gyermekeket. Az otthon augusztus 1-én megnyílik s azzal párhuzamosan az ovodában is megkezdődnek a foglalkozások.

